

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

16 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Onică Boris în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 februarie 2022, în cauza penală în privința lui

Eftenii Victor xxxx, xxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

- 1. prima instanță:** 21.06.2019 – 20.02.2021;
- 2. instanța de apel:** 20.08.2021 – 08.02.2021;
- 3. instanța de recurs:** 10.08.2022 – 16.11.2022.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul central din 20.02.2020, Eftenii Victor a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infractiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal și în baza acestei Legi i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 luni.

În baza art. 85 alin. (1), 87 alin. (1), (2) Cod penal, la pedeapsa aplicată s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentinței Judecătoriei Soroca din 20.12.2018, stabilindu-i lui Eftenii Victor pedeapsa definitivă prin cumul parțial de sentințe de 1 (un) an închisoare și amendă în mărime de 820 unități convenționale - echivalentul a 41 000 lei, care va fi executată de sine stătător.

Pedeapsa cu închisoarea urmează a fi executată în penitenciar de tip semiînchis.

S-a respins cerința privind încasarea de la Eftenii Victor a cheltuielilor judiciare.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, Eftenii Victor, la data de 23.04.2019, în jurul orelor 02:00, nedeținând permis de conducere, încălcând cerințele pct. 10), subpct. 2), lit. a) al Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, care stipulează că „persoana care conduce un autovehicul trebuie să posede permisul de conducere perfectat pe numele său, valabil pentru categoria (subcategoria) din care face parte autovehiculul condus”, a urcat la volanul automobilului de model „Opel Vectra”, cu n/î xxxx și conducându-l pe traseul R-13, G36, G35, Pîrlița – Vădeni, r-nul Florești, a pierdut controlul conducerii automobilului său, în rezultatul cărui fapt a ieșit pe contrasens, tamponându-se într-o perilă de beton a podului de pe traseu, după care s-a inversat în afara carosabilului, fără a cauza cetățenilor vătămări a integrității corporale sau a sănătății. La fața locului au sosit inspectorii SSSTAR al SSP ai IP Soroca, aflați în exercițiul funcțiunii, pentru control și verificare, care depistând faptul că cet. Eftenii Victor deja era transportat de urgență la Spitalul raional Florești cu leziuni corporale, ultimul a fost îndreptat pentru trecerea examenului medical în scopul stabilirii stării de ebrietate cu recoltarea probei biologice, pentru determinarea nivelului de alcool în organism.

Conform procesului-verbal al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, nr. 59 și a rezultatelor de laborator nr. 4 din 23.04.2019, în mostra de sânge, prelevată de la cet. Eftenii Victor, s-a depistat alcool în plasma sanguină în cantitate de 2,21 g/1, care potrivit „Regulamentului privind modul de testare alcool-scopică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16.04.2009, se atestă ca stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Conform art. 134¹² alin. (3) Cod penal, starea persoanei care are concentrația de alcool în sânge de la 0,5 g/1 și mai mult, și concentrația vaporilor de alcool în aer expirat de la 0,3 mg/1 și mai mult, corespunde stării de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, în drept, fapta inculpatului Eftenii Victor întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, după indicii calificativi: *conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat sau în stare de ebrietate produsă de substanțe narcotice, psihotrope și/sau de alte substanțe cu efecte similare și care nu deține permis de conducere.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Boris Onică în numele inculpatului,

prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței, în partea stabilirii pedepsei, cu rejudecarea cauzei potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu adoptarea unei noi hotărâri prin care inculpatului Eftenii Victor să-i fie numită o pedeapsă cu aplicarea art. 90 Cod penal, adică cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de 2 ani.

3.1. În motivarea apelului declarat a menționat că, pedeapsa stabilită de instanța de fond este prea aspră, motiv din care solicită să fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

Inculpatul a recunoscut integral vina, se căiește sincer și nu a pus careva piedici la desfășurarea operativă a investigațiilor, că are la întreținere doi copii minori, că mama inculpatului, Eftenii Ana, are grad de invaliditate și la fel se află la întreținerea inculpatului, și că este caracterizat pozitiv.

Eftenii Victor nu prezintă pericol social și corectarea lui este posibilă fără a fi supus răspunderii penale întratât de aspre cum este închisoarea. Altminteri atare pedeapsă s-ar răsfrânge negativ atât asupra inculpatului, cât și asupra familiei acestuia.

Iar cu referire la argumentul instanței precum că, inculpatul se eschivează de la prezentarea în fața instanței de judecată, a relatat că, inculpatul a fost nevoit să plece peste hotarele țării, în scopul căutării unui loc de muncă pentru achitarea amenzilor considerabile aplicate anterior, în valoare de 40 000 lei.

A solicitat să-i fie acordată o șansă inculpatului Eftenii Victor de a dovedi prin comportamentul său că a realizat pericolozitatea faptei comise și a nu o va repeta, iar în sensul dat să-i fie aplicate prevederile art. 90 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 februarie 2022, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, verificând argumentele apelului în raport cu materialele cauzei și prevederile legii, ținând cont de opiniile participanților la proces, a ajuns la concluzia că, apelul urmează a fi respins ca nefondat, cu menținerea fără modificări a sentinței instanței de fond ca fiind legală și întemeiată.

Făcînd o apreciere obiectivă a aspectelor de fapt și de drept ale cauzei prin prisma bazei probante administrate de către organul de urmărire penală, instanța de apel a ajuns la concluzia privind legalitatea sentinței adoptate în partea încadrării juridice a acțiunilor inculpatului Eftenii Victor în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, după indicii calificativi: *conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat și fără permis de conducere.*

Instanța de apel a atestat că, avocatul își exprimă dezacordul cu pedeapsa numită inculpatului Eftenii Victor, solicitând o pedeapsă mai blândă, considerând că speței îi sunt aplicabile prevederile art. 90 Cod penal.

Ținând cont de circumstanțele cauzei, gravitatea infracțiunii comise, care potrivit art. 16 Cod penal, este din categoria celor ușoare, recunoașterea vinei prin conștientizarea pericolului faptei comise, căința sinceră, conduita inculpatului după consumarea infracțiunii, condamnarea anterioară pentru o infracțiune similară, instanța de apel a conchis că, instanța de fond justificat a ajuns la concluzia că, corectarea și reeducarea inculpatului, precum și restabilirea echității sociale este posibilă doar cu izolarea acestuia de societate, stabilind o pedeapsă, conform prevederilor art. 85 alin. (1), art. 87 alin. (1), (2) Cod penal, cu închisoare pe un termen de 1 (un) an și amendă în mărime de 820 unități convenționale - echivalentul a 41 000 lei.

Privitor la cerințele invocate de avocatul inculpatului, instanța de apel a stabilit că, o condiție prevăzută expres în alin. (1) al art. 90 Cod penal, constituie concluzia instanței că nu este rațional ca inculpatul să execute pedeapsa stabilită.

În afară de motivele care au servit temei pentru stabilirea pedepsei principale, instanța trebuie să dea o motivare suplimentară, din care considerente a concluzionat că nu este rațional ca inculpatul să execute real termenul pedepsei stabilite. Analizând condițiile în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

În speță, s-a constatat că Eftenii Victor nu este la prima încălcare a legii penale, anterior fiind recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, de 2 ori.

Or, conform sentinței Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 28.06.2018 Eftenii Victor a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, la amendă în mărime de 800 unități convenționale, în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, la amendă în mărime de 800 unități convenționale. În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de amendă în mărime de 820 unități convenționale, echivalentul a 41 000,00 lei.

Prin sentința Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 20.12.2018, Eftenii Victor a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, la 6 luni închisoare, cu aplicarea prevederilor art. 85, 87 Cod penal, la 6 luni închisoare și amendă în mărime de 820 unități convenționale, echivalentul a 41 000,00 lei. În baza art. 90 Cod penal, a fost suspendată

executarea pedepsei cu închisoarea pe termen de probațiune de 1 an.

Astfel, instanța de apel a observat că inculpatul dă dovadă de un comportament infracțional sistematic. Astfel, la caz, scopul pedepsei penale poate fi asigurat cu instituirea față de Eftenii Victor a unei pedepse privative și cu executare, or, în atare măsură pedeapsa poate împiedica răul neîndreptățit să devină cronic.

În circumstanțele expuse, este inoportună aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului Eftenii Victor. Comiterea anterioară a infracțiunii de aceeași categorie, de mai multe ori, zădărnicește conceperea ideii că corectarea și reeducarea inculpatului, precum și restabilirea echității sociale este posibilă doar cu izolarea acestuia de societate.

Cu referire la solicitarea avocatului Boris Onică privind aplicarea în privința inculpatului a Legii cu privire la amnistie, instanța de apel a respins-o ca fiind neîntemeiată. Or, legea dată, nu este aplicabilă la caz, fiind expres prevăzută în lege interdicția de la art. 6 alin. (1) lit. d) a Legii nominalizate.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Onică Boris în numele inculpatului, care solicită casarea deciziei, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, invocând argumente similare celor indicate în cererea de apel (f.d. 104-105).

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1^a) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului ordinar declarat de către avocatul Boris Onică în numele inculpatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat în baza materialelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2), pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect Legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul recursului declarat se constată că, recurentul nu invocă nici un temei de drept, însă critică modul în care instanța de apel a dispus stabilirea și executarea pedepsei, solicitând aplicarea unei pedepse mai blânde față de inculpat, astfel se întrevede temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 pct. 10) Cod de procedură penală, care prevede că, *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Verificând argumentele recursului în raport cu soluția instanței de apel, Colegiul penal conchide că acestea sunt neîntemeiate, deoarece instanța de apel și-a motivat întemeiat soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. art. 61, 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolului imputat acestuia.

În acest sens, Colegiul penal constată că instanța de apel la stabilirea formei și termenului pedepsei, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care potrivit art. 16 alin. (2) Cod penal se atribuie la categoria infracțiunilor ușoare, motivul acesteia, de lipsa circumstanțelor atenuante și agravante, recunoașterea vinei, de influența pedepsei asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de personalitatea inculpatului Eftenii Victor, care potrivit Revendicării (f.d. 31) anterior a fost condamnat prin sentința Judecătorei Soroca din 20 decembrie 2018, în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, la 6 luni închisoare, cu aplicarea art. 90 Cod penal – termen de probațiune 1 an, iar conform art. art. 85 alin. (1) și 87 alin. (2) Cod penal - la pedeapsa aplicată s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilită prin sentința Judecătorei Soroca din 20.12.2018, stabilindu-i pedeapsa definitivă prin cumul parțial de sentințe de 1 an închisoare și amendă în mărime de 820 unități convenționale - echivalentul a 41 000 lei; conform caracteristicii eliberată de IP Soroca, inspectorul superior Vasilian Serghei, la locul de trai se caracterizează satisfăcător, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află (f.d. 35); aplicându-i o pedeapsă în limitele sancțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal.

În continuare, Colegiul penal notează că în conformitate cu art. 90 alin. (1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa

stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probațiune.

Astfel, lexemul „*poate*”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Circumstanțele respective denotă clar că, pedepsele aplicate anterior, inclusiv cu închisoare, nu au atins scopul Legii penale și nu au convins inculpatul să renunțe la comiterea infracțiunilor, iar suspendarea condiționată a executării pedepsei cu atât mai mult nu va duce la corectarea, reeducarea inculpatului Eftenii Victor, respectiv și atingerea scopului pedepsei.

Colegiul penal reiterează că raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei, cum ar fi: conduita bună a infractorului, stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Astfel, luând în considerație personalitatea inculpatului, infracțiunea săvârșită, ce prezintă un pericol cu grad avansat, la securitatea circulației rutiere și a exploatarei mijloacelor de transport, ca parte componentă a securității și ordinii publice, fiind frecvente și punând în pericol viața și sănătatea cetățenilor Republicii Moldova, fără a face careva concluzii necesare, că faptele social periculoase sunt supuse răspunderii penale, Colegiul penal conchide asupra faptului că infracțiunea comisă de către Eftenii Victor nu reprezintă un incident în viața acestuia, dar acțiuni intenționate, fapt care determină lucid temeinicia soluției instanței de apel privind executarea reală a pedepsei cu închisoarea, care își va atinge scopul pedepsei, precum și va curma de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și altor persoane.

Prin urmare, Colegiul penal consideră că argumentele invocate în cererea de recurs referitor la individualizarea pedepsei penale nu întrunesc temeinicia intervenției în

hotărârea contestată, or, instanța de apel și-a motivat complet și întemeiat soluția adoptat, acordând deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 75 Cod penal la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei, stabilind inculpatului Eftenii Victor o pedeapsă echitabilă și proporțională faptei comise, care corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului.

De asemenea, instanța de apel just a respins ca neîntemeiată solicitarea părții apărării privind aplicarea față de inculpatul Eftenii Victor a Legii cu privire la amnistie, din motiv că infracțiunea prevăzută la art. 264¹ alin. (4) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor pentru care nu este prevăzută aplicabilitatea Legii vizate.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal conchide că hotărârea instanței de apel în latura atacată de către recurent, nu conține erori ce ar duce la casarea acesteia, iar hotărârea atacată este legală, întemeiată și echitabilă, astfel că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Onică Boris în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 februarie 2022, în cauza penală în privința lui *Eftenii Victor Xxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **20 decembrie 2022**.

Președinte:

Toma Nadejda

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana